

Samenvatting Geschiedenis Hoofdstuk 1: Tijd van Jagers en Boeren

Samenvatting door L.

869 woorden

4 jaar geleden

★ 5,5

56 keer beoordeeld

Vak

Geschiedenis

Methode

Feniks

Tijd van jagers en boeren:

-Langste van de tien tijdvakken.

-Vanaf dat de eerste mensen op aarde waren.

-Tot 3000 v. Chr., omdat toen de mensen in het Midden-Oosten schrift gingen gebruiken.

-Van prehistorie naar historie.

-Eerste mensen jagers en verzamelaars die leefden van natuurlijk voedsel en trokken rond in kleine groepen. – Oude steentijd/Paleolithicum

-Eerste boeren trokken niet meer rond en verbouwden zelf voedsel door uitvinding van landbouw en veeteelt. Ze bleven op vaste plekken wonen. Er ontstonden later dorpen en steden. – Nieuwe steentijd/Neolithicum

-Verschillen in ontwikkeling in verschillende regio's lopen totaal niet gelijk aan elkaar.

Neolithische Revolutie:

-Landbouwrevolutie: uitvinding van landbouw

-Grote gevolgen op langere termijn.

Eerste mensen:

-Paleo-antropologen: wetenschappers die de oorsprong en ontwikkeling van mensachtigen en de mens onderzoeken.

-Evoluтиetheorie: bedacht door Charles Darwin, gaat er van uit dat de eerste mensachtigen ongeveer drie miljoen jaar geleden in Afrika zijn ontstaan en van daaruit naar Europa en het Midden-Oosten trokken.

-Creationisten: Gaan uit van de schepping, het werk van God of meerdere goden.

Leefwijze Jagers-verzamelaars:

-In de periode Paleolithicum/ Oude Steentijd van de prehistorie.

-Nomaden die in kleine groep rondtrokken op zoek naar voedsel.

-Niet veel bekend van de cultuur van de jagers-verzamelaars (gevoelens, ideeën en gebruiken)

-Grafgiften kunnen volgens archeologen erop wijzen wat de status van een mens was en of ze geloofden in een leven na de dood.

Overgang naar de landbouw:

-Ohalo-cultuur: een door archeologen gevonden kamp van jagers-verzamelaars aan het Meer van Tiberias. Uit overblijfselen bleek dat het kamp langer dan een jaar bewoond is geweest. Het klimaat was blijkbaar gunstig zodat de mensen niet rond hoefden te trekken. In deze omstandigheden is waarschijnlijk de landbouw ontstaan.

-Vanuit het Midden-Oosten werd de kennis van landbouw verder verspreid. De Neolitische Revolutie voltrok zich later ook in West-Europa. Waarschijnlijk is de kennis door kolonisten verspreid doordat er in het Midden-Oosten een bevolkingsgroei ontstond en er niet genoeg landbouwgrond beschikbaar was.

-Omstreeks 5300 v. Chr. vestigen de eerste boeren zich in Zuid-Limburg.

Landbouwsamenleving:

-Bevolkingsgroei

-Mensen werden sedentair, ze gingen op vaste plekken wonen en kregen een agrarische leefwijze. -> Sedentaire Revolutie

-Er kwamen stevige boerderijen en dorpjes groeiden uit tot steden. Boeren ontworpen landbouwwerktuigen en maakten gereedschap. Ook werd voor het eerst aardewerk gemaakt: bijv. potten van klei.

-Door hoeveelheid van bezittingen namen verschillen tussen mensen toe, er ontstonden statusverschillen, sociale ongelijkheid en uiteindelijk een sociale hiërarchie.

-Veel bezit betekende een goede boer.

Steden in Mesopotamië

-Mesopotamië: tussen de rivieren: de Eufraat en de Tigris. - Soemerïë

-Hier ontstonden de eerste dorpen. Ondanks het warme en droge klimaat was de landbouw zeer succesvol, dankzij de irrigatielandbouw.

-Door de landbouw namen sociale verschillen toe en boeren die keer op keer een rijkere oogst binnenhaalden, kregen meer macht en werden vaak politieke leiders. Naarmate de dorpen uitgroeiden tot steden, werden zij de belangrijkste leider. De steden werden ombouwt om ze te beschermen voor oorlogen met andere steden.

-Stadstaten: kleine staten ter grootte van een stad en haar directe omgeving, met een eigen bestuur.

Kenmerken van een stadstaat:

1)Hiërarchische opbouw van de samenleving:

Vorst à ambtenaren/priesters à soldaten à kooplieden à ambachtslieden à boeren à slaven.

2)Aanwezigheid van een godsdienstig centrum: Ziqqurat, in Mesopotamië, waar werd geofferd. De Ziqqurat had ook een belangrijk economische functie, er werd namelijk veel gehandeld. Ook was dit de plek waar de boeren een groot deel van hun oogst als belasting aan de keizer betaalden, zij werden in ruil hiervoor beschermd.

3)Specialisatie: Iedereen had zijn eigen speciale ambacht en door samen te werken vonden er veel ontwikkelingen plaats, vooral rondom irrigatie en landbouw.

4)Gebruik van het schrift: Dit werd vooral gebruikt voor wetten, belasting en administratie, ook voor de godsdienst werd het gebruikt. In Soemerië ontstond het spijkerschrift.

Het oude Egypte

- 'een geschenk van de Nijl'

-Nijlwater zorgde voor vruchtbare akkers, dat zorgt voor grote oogsten, groei van de bevolking en het ontstaan van dorpen en kleine steden.

-Onder leiding van Narmer werden Boven-Egypte en Beneden-Egypte samengevoegd. Egypte werd een *natiestaat*: een land waarin het volk/de natie zichzelf bestuurd.

-Aan het hoofd van de natiestaat stond één leider: de farao.

-De Farao: functie is erfelijk, word vereerd als godheid, regeerden van uit Memphis of Thebe.

-Polytheïsme: het aanbidden van verschillende goden tegelijk.

-Monotheïsme: verering van één god. Dit zou de farao meer macht kunnen geven en de eenheid kunnen vergroten.

-Amenhotep komt aan de macht: schonk aandacht aan de vrij onbekende godheid: Aton, god van de zonneschijf. Alleen deze god mocht vereerd worden. monotheïsme.

Amenhotep liet zijn naam veranderen in Achnaton: Hij die Aton werkelijk dient.

Alles wat met de god Amon te maken had moest zoveel mogelijk verwijderd worden. Zo liet Achnaton ook een nieuwe hoofdstad stichtten, omdat Thebe teveel was verbonden met de god Amon. De nieuwe hoofdstad was Achetaton.

De derde vernieuwing was dat leden van de koninklijke familie niet meer krachtig, gespierd en met fysiek perfecte ogen werden afgebeeld maar gevoelig en verfijnd, met als opvallende kenmerken langgerekte schedels en vingers.

-Na de dood van Achnaton verdween de verering van Aton en werd Amon weer in oude orde hersteld. Achetaton verloor veel inwoners en overal werden de herinneringen aan Aton en Achnaton zoveel mogelijk weggewerkt.

Kenmerkende aspecten

1.1 – van jagers-verzamelaars naar boeren

- levenswijze van jagers-verzamelaars
- ontstaan van landbouw, landbouwsamenlevingen

1.2 – steden in Mesopotamië

- ontstaan van de eerste stedelijke gemeenschappen

1.3 – Egypte, staat van boeren en steden

- ontstaan van landbouw, landbouwsamenlevingen
- ontstaan van de eerste stedelijke gemeenschappen

